

Lakien soveltaminen kuntayhtymän toimielinten valinnoissa

Maakuntahallitus 12.08.2025 § 80
132/00.01.01/2025

Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (567/2021) säädetään maakunnan liiton toimielinten kokoonpanosta ja valinnasta:

” Maakunnan liiton ylimmän päättävän toimielimen jäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja. Edustettuina olevien ryhmien ääniosuuksien tulee mainittuun toimielimeen valittaessa vastata jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta maakunnan alueella vaalilaissa (714/1998) säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Jokaisella jäsenkunnalla tulee olla vähintään yksi edustaja mainitussa toimielimessä. Maakunnan liiton muiden toimielinten kokoonpanosta säädetään kuntalain 58 §:n 3 momentissa. (Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 7 §.)

Esityslistan tausta-aineistona on yhteenveto Päijät-Hämeen liiton jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien ryhmien saamista äänimääristä kunnallisvaaleissa vuonna 2025 ja äänimääristä lasketut vertausluvut. Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon myös tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee Tasa-arvoL 4 a §, jonka mukaan kunnallisessa toimielimessä tulee kunnanvaltuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Jos toimielinten kokoonpano ei vaalin jälkeen vastaa Kuntal 58.3 §:n ja Tasa-arvoL 4 a §:n vaatimuksia, on vaali toimitettava uudelleen. Tausta-aineistona lähetetään Suomen Kuntaliiton yleiskirje 3/2025, Kuntayhtymän toimielinten valinnat.

Valmistelija	Asian on valmistellut hallintojohtaja Jari Paakkunainen, puh. 044 371 9455.
Esittelijä	Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol
Päätösehdotus	Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee edellä selostetun tiedoksi ja noudatettavaksi toimielinten valinnoissa.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.